

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DNR-70-74(27)/15/TN

Warszawa, dnia 18 listopada 2015 r.

DECYZJA nr DNR-1/105/2015

Na podstawie:

1) art. 24 ust. 4 pkt 1 lit. b i pkt 2 lit. b i c w związku z art. 10 ust. 1, art. 4 ust. 1, art. 5 ust. 1 oraz art. 13 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. z 2015 r. poz. 322), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego z urzędu w sprawie ogólnego bezpieczeństwa adaptera typ OPG-27L, wprowadzonego na rynek polski przez przedsiębiorcę Stanisławę i Andrzeja Tomczak „Timex” spółka jawna z siedzibą w Szczecinku, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów stwierdza, że produkt ten ze względu na zastosowanie trzonka z gwintem Edisona E27 i gniazd wtyczkowych oraz nieprawidłowości w oznakowaniu dotyczącym maksymalnego prądu znamionowego, nie jest bezpieczny i:

- a) w przypadku adapterów typ OPG-27L, które nie zostały wprowadzone na rynek - zakazuje temu przedsiębiorcy wprowadzania ich na rynek i nakazuje podjęcie czynności niezbędnych do zapewnienia przestrzegania tego nakazu,
- b) w przypadku adapterów typ OPG-27L wprowadzonych na rynek - nakazuje temu przedsiębiorcy natychmiastowe ich wycofanie z rynku,
- c) w przypadku adapterów typ OPG-27L wprowadzonych na rynek - nakazuje temu przedsiębiorcy ostrzeżenie konsumentów o zagrożeniu stwarzanym przez te produkty, w formie ogłoszenia o treści: „W wykonaniu decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji Konsumentów nr DNR-1/105/2015 Stanisława i Andrzej Tomczak „Timex” spółka jawna, ul. Piłska 13, 78-400 Szczecinek, informuje, że adaptory typ OPG-27L nie spełniają ogólnych wymagań bezpieczeństwa ze względu na zastosowanie trzonka z gwintem Edisona E27 i gniazd wtyczkowych oraz

nieprawidłowości w oznakowaniu dotyczącym maksymalnego prądu znamionowego. Nieprawidłowości te stwarzają zagrożenia mechaniczne, elektryczne i termiczne.”. Powyższe ogłoszenie powinno zostać zamieszczone przez okres 14 dni na stronie internetowej przedsiębiorcy, w terminie od dnia następnego po dniu doręczenia niniejszej decyzji;

2) art. 24 ust. 12 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. z 2015 r. poz. 322) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zobowiązuje przedsiębiorcę Stanisławę i Andrzeja Tomczak „Timex” spółka jawna z siedzibą w Szczecinku do przekazania Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów dowodów wykonania decyzji w zakresie pkt. 1 lit. a i b w terminie 14 dni od dnia ich wykonania, a w zakresie pkt. 1 lit. c - w terminie 7 dni od dnia jego wykonania;

3) art. 25a ust. 1 i 6 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. z 2015 r. poz. 322), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zobowiązuje przedsiębiorcę Stanisławę i Andrzeja Tomczak „Timex” spółka jawna z siedzibą w Szczecinku do uiszczenia na rachunek Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwoty 1611,30 zł (słownie: tysiąc sześćset jedenaście złotych trzydzieści groszy), stanowiącej równowartość kosztów badań laboratoryjnych i sporządzenia opinii przez Stowarzyszenie Elektryków Polskich – Biuro Badawcze ds. Jakości z siedzibą w Warszawie;

4) art. 24 ust. 11 w związku z art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. z 2015 r. poz. 322), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nadaje niniejszej decyzji w zakresie pkt. 1 rygor natychmiastowej wykonalności.

Uzasadnienie

Pismem z 9 kwietnia 2015 r. Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej przekazał Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej „Prezes UOKiK” lub „organ nadzoru”) protokół wraz z aktami kontroli dotyczącymi adaptera typ OPG-27L (dalej też „adapter”), wprowadzonego na rynek polski przez przedsiębiorcę Stanisławę i Andrzeja Tomczak „Timex” spółka jawna z siedzibą w Szczecinku.

Adapter typ OPG-27L jest to urządzenie przenośne, nierozbieralne i wykonane z tworzywa sztucznego w kolorze białym. Produkt składa się z dwóch gniazdek wtyczkowych, trzonka o gwincie E27 oraz osłony wykonanej z matowego tworzywa sztucznego. Konstrukcja obudowy adaptera umożliwia wkręcenie go w oprawę oświetleniową typu E27 i podłączenie do niego dwóch dodatkowych urządzeń elektrycznych zaopatrzonych w przewody zakończone płaską wtyczką 2,5 A. Bezpośrednio na adapterze trwale naniesiono: znak firmowy „TIMEX”, model „OPG-27L” oraz znak CE (na egzemplarzach zabezpieczonych jako próbka rozjemcza naniesiono również napięcie znamionowe „250V” oraz symbol prądu „~”). Adapter jest oferowany w opakowaniu foliowym, na którym znajdują się m.in. następujące dane: nazwa produktu „Adapter”, model „OPG-27L”, dane przedsiębiorcy „Producent: Stanisława i Andrzej Tomczak TIMEX Sp. Jawna 70, ul. Piłska 13, 78-400 Szczecinek, tel: 94 324 82 95, NIP: 6731222971, www.timex-elektro.pl”, napięcie znamionowe „250V ~”, maksymalne łączne obciążenie „4A”, kod kreskowy „5907522118556” oraz instrukcja obsługi.

W trakcie kontroli przeprowadzonej u przedsiębiorcy Anny Haligowskiej, prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą „Aprovi” Skład Elementów Elektronicznych Anna Haligowska w Gdańsku inspektorzy reprezentujący Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej poddali adapter ocenie bezpieczeństwa i badaniom organoleptycznym w oparciu o przepisy ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. z 2015 r. poz. 322), zwanej dalej „ustawą o ogólnym bezpieczeństwie produktów”, posiłkując się wymaganiami norm PN-IEC 60884-1:2006/A1:2009 „Gniazda wtyczkowe i wtyczki do użytku domowego i podobnego. Część 1: Wymagania ogólne” oraz PN-IEC 60884-2-5:2002 „Gniazda wtyczkowe i wtyczki do użytku domowego i podobnego. Część 2-5: Wymagania szczegółowe do rozgałęźników wtyczkowych”.

W wyniku badań organoleptycznych adaptera inspektorzy Inspekcji Handlowej stwierdzili, że produkt może stwarzać zagrożenie dla użytkowników z uwagi na nieprawidłową konstrukcję, ponieważ gniazda wtyczkowe przenośne stanowią integralną część oprawki lampowej. Konstrukcja adaptera jest niezgodna z pkt. 14.20 normy PN-IEC 60884-1:2006 i pkt. 14.20 normy PN-IEC 60884-2-5:2002, zgodnie z którymi wyroby przenośne nie powinny stanowić integralnej części oprawki lampowej. Ponadto stwierdzono, że bezpośrednio na adapterze nie zamieszczono informacji o: maksymalnym prądzie znamionowym (w amperach) i/lub maksymalnej mocy (w watach), napięciu znamionowym (w woltach) oraz symbolu rodzaju prądu. Zgodnie z pkt. 8 normy PN-IEC 60884-1:2006 i pkt. 8 normy PN-IEC 60884-2-5:2002 informacje te powinny zostać umieszczone bezpośrednio na wyrobie w sposób trwały, czytelny i widoczny po zamontowaniu.

Dowód: sprawozdanie z badań organoleptycznych nr 2 z 12 marca 2015 r. - k. 19-22 akt kontroli Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej.

W związku z powyższym, Prezes UOKiK uznał za zasadne wszczęcie postępowania administracyjnego na podstawie ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów. Zgodnie z art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267, z późn. zm.), pismem z 5 maja 2015 r. Prezes UOKiK powiadomił przedsiębiorcę Stanisławę i Andrzeja Tomczak „Timex” spółka jawna z siedzibą w Szczecinku (stronę postępowania) o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie ogólnego bezpieczeństwa adaptera. W tym samym piśmie organ nadzoru wezwał stronę postępowania do określenia jej roli w obrocie adapterem oraz przekazania listy dystrybutorów, którym sprzedawała ten produkt. Prezes UOKiK zwrócił się także o informacje na temat liczby adapterów posiadanych przez stronę postępowania, okresu w którym produkt był wprowadzany na rynek oraz ewentualnych skarg lub reklamacji dotyczących tego produktu. Organ nadzoru zwrócił się o przekazanie ewentualnych dowodów potwierdzających wyeliminowanie zagrożeń stwarzanych przez adaptory.

Dowód: pismo Prezesa UOKiK z 5 maja 2015 r. - k. 21-24 akt postępowania Prezesa UOKiK.

Pismem z 26 maja 2015 r. strona postępowania poinformowała, że w 2014 r. adapter sprzedała 108 dystrybutorom, a w 2015 r. - 77 odbiorcom. Wskazała również, że nie otrzymała informacji o wypadkach konsumenckich z udziałem adaptera oraz nie otrzymała na niego skarg. Jednocześnie strona postępowania zakwestionowała ocenę bezpieczeństwa dokonaną przez inspektorów Inspekcji Handlowej i stwierdziła, że produkt jest bezpieczny, na dowód czego przekazała raport z badań nr 002/LŁP-802/2006 z 16 stycznia 2006 r. oraz akta kontroli przeprowadzonych w jej siedzibie przez Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w 2007 i 2013 r.

Dowód: pismo strony postępowania z 26 maja 2015 r. – k. 25-73 akt postępowania Prezesa UOKiK.

W piśmie z 10 czerwca 2015 r. Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania, że przekazany przez nią raport z badań nr 002/LŁP-802/2006 z 16 stycznia 2006 r. nie podważa oceny bezpieczeństwa dokonanej przez Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej. Organ nadzoru wyjaśnił, że zgodnie z tym raportem badania adaptera zostały przeprowadzone m.in. w oparciu o normę PN-IEC 884-1:1996 „*Gniazda wtyczkowe i wtyczki do użytku domowego i podobnego -- Wymagania ogólne*”, która została wycofana w 2006 r. i zastąpiona przez aktualną obecnie normę PN-IEC 60884-1:2006. Przedmiotem badań było zaś sprawdzenie wymiarów adaptera oraz odporności materiału izolacyjnego na nadmierne ciepło, ogień i prądy pełzające, tj. okoliczności, których Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej nie kwestionował. Ponadto Prezes UOKiK wezwał stronę postępowania do przedstawienia listy dystrybutorów z lat 2014-2015 oraz przekazania informacji, czy prowadzi sprzedaż detaliczną adapterów, ile egzemplarzy posiada obecnie na stanie magazynowym, kiedy zaczęła wprowadzać na rynek ten produkt oraz ile adapterów, w ciągu wszystkich lat, zostało wprowadzonych na rynek.

Dowód: pismo Prezesa UOKiK z 10 czerwca 2015 r. - k. 74-75 akt postępowania Prezesa UOKiK.

Pismem z 10 czerwca 2015 r. Prezes UOKiK zwrócił się do Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z prośbą o zajęcie stanowiska, czy podtrzymuje ustalenia dokonane wobec adaptera w toku kontroli przeprowadzonych w siedzibie strony postępowania w 2007 i 2013 r.

Dowód: pismo Prezesa UOKiK z 10 czerwca 2015 r. - k. 76-77 akt postępowania Prezesa UOKiK.

Pismem z 22 czerwca 2015 r. Zachodniopomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej poinformował Prezesa UOKiK, że w wyniku kontroli przeprowadzonych w 2007 i 2013 r. stwierdził, iż adapter posiadał wymagane oznakowanie, a jego konstrukcja nie budziła zastrzeżeń.

Dowód: pismo Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z 22 czerwca 2015 r. - k. 78-106 akt postępowania Prezesa UOKiK.

W dniu 29 czerwca 2015 r. do UOKiK wpłynęło pismo z 22 czerwca 2015 r., podpisane przez pracownika strony postępowania. Z pisma wynikało, że z uwagi na trwający sezon urlopowy strona postępowania nie jest w stanie przekazać informacji i dowodów określonych w piśmie Prezesa UOKiK z 10 czerwca 2015 r. Z pisma wynikało również, że do adaptera są dołączone wszystkie wymagane informacje, a strona postępowania zamierza ustalić, kiedy adaptery - przebadane przez Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej – zostały zakupione przez kontrolowanego przedsiębiorcę. Do pisma dołączono jeden egzemplarz adaptera.

Dowód: pismo z 22 czerwca 2015 r. - k. 106 akt postępowania Prezesa UOKiK.

Pismem z 10 lipca 2015 r. Prezes UOKiK, na podstawie art. 64 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, wezwał stronę postępowania do usunięcia braków formalnych pisma z 22 czerwca 2015 r. poprzez przedstawienie go zgodnie z zasadą reprezentowania strony postępowania, określoną w Krajowym Rejestrze Sądowym albo przedstawienie pełnomocnictwa dla osoby, która je podpisała. Jednocześnie organ nadzoru poinformował stronę postępowania, że adaptery przebadane przez Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, zostały przez nią sprzedane przedsiębiorcy Annie Haligowskiej, prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą „Aprovi” Skład Elementów Elektronicznych Anna Haligowska w Gdańsku, na podstawie faktury VAT nr 1134/FVS/14/G z 13 marca 2014 r. (w ilości 300 sztuk). Ponadto Prezes UOKiK wskazał stronie postępowania nowy termin na przekazanie informacji i dowodów określonych w piśmie z 10 czerwca 2015 r. W przypadku niezgromadzenia wnioskowanych informacji i dokumentów, organ nadzoru zwrócił się do strony postępowania o przekazanie informacji, do kiedy je zgromadzi.

Dowód: pismo Prezesa UOKiK z 10 lipca 2015 r. - k. 107-108 akt postępowania Prezesa UOKiK.

Pismem z 14 lipca 2015 r. strona postępowania przekazała informacje i wyjaśnienia o treści jak w piśmie z 22 czerwca 2015 r.

Dowód: pismo strony postępowania z 14 lipca 2015 r. – k. 111 akt postępowania Prezesa UOKiK.

W piśmie z 24 lipca 2015 r. Prezes UOKiK zwrócił się do Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej o zwolnienie próbki rozjemczej adaptera oraz przekazanie jej do Stowarzyszenia Elektryków Polskich – Biura Badawczego ds. Jakości z siedzibą w Warszawie.

Dowód: pismo Prezesa UOKiK z 24 lipca 2015 r. - k. 113 akt postępowania Prezesa UOKiK.

Postanowieniem z 5 sierpnia 2015 r. Prezes UOKiK powołał biegłego, tj. Stowarzyszenie Elektryków Polskich – Biuro Badawcze ds. Jakości z siedzibą w Warszawie, w celu przeprowadzenia badań laboratoryjnych adaptera i ustalenia, czy produkt spełnia wymagania określone w pkt. 8 i pkt. 14.20 normy PN-IEC 60884-1:2006/A1:2009 w związku z normą PN-IEC 60884-2-5:2002, a jeśli nie – czy stwierdzone niezgodności mają wpływ na bezpieczeństwo jego użytkowania i jakie wiążą się z tym zagrożenia.

Dowód: postanowienie Prezesa UOKiK z 5 sierpnia 2015 r. - k. 116-118 akt postępowania Prezesa UOKiK.

W dniu 4 września 2015 r. do UOKiK wpłynęło sporządzone przez biegłego sprawozdanie z badań, które potwierdziło, że adapter nie spełnia wymagań określonych w pkt. 8 i pkt. 14.20 normy PN-IEC 60884-1:2006/A1:2009 w związku z normą PN-IEC 60884-2-5:2002. W sporządzonej opinii biegły stwierdził, że stwierdzone nieprawidłowości stwarzają dla użytkowników adaptera zagrożenie mechaniczne, elektryczne i termiczne.

Dowód: sprawozdanie z badań nr LS-15.092/I z 27 sierpnia 2015 r. - k. 138-154 akt postępowania Prezesa UOKiK.

Pismem z 8 września 2015 r. Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania o wynikach badań laboratoryjnych i wydanej przez biegłego opinii. Odnosząc się do przekazanego egzemplarza adaptera oraz oświadczenia strony postępowania, że brakujące oznakowanie adaptera zostało uzupełnione, organ nadzoru wyjaśnił jej, że zgodnie z opinią biegłego zagrożenia stwarzane przez adapter są związane również z konstrukcją tego produktu, a nie tylko z jego oznakowaniem. Prezes UOKiK podtrzymał stanowisko w przedmiocie niespełniania przez adaptery wymagań bezpieczeństwa i stwierdził, że niezbędne jest podjęcie działań mających na celu wyeliminowanie zagrożeń stwarzanych przez produkty. Ponadto

organ nadzoru poinformował stronę postępowania, że nadal nie otrzymał informacji i dowodów określonych w piśmie z 10 czerwca 2015 r. Jednocześnie Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania o przysługującym jej prawie do zapoznania się ze zgromadzonymi aktami sprawy oraz prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Dowód: pismo Prezesa UOKiK z 8 września 2015 r. - k. 156-157 akt postępowania Prezesa UOKiK.

W piśmie z 14 września 2015 r. strona postępowania zwróciła się z prośbą o przesłanie kopii sprawozdania z badań oraz opinii biegłego.

Dowód: pismo strony postępowania z 14 września 2015 r. - k. 161 akt postępowania Prezesa UOKiK.

Pismem z 14 września 2015 r. Prezes UOKiK przekazał stronie postępowania kopie ww. dokumentów.

Dowód: pismo Prezesa UOKiK z 14 września 2015 r. - k. 160 akt postępowania Prezesa UOKiK.

W piśmie z 28 września 2015 r. (data wpływu do UOKiK – 19 października 2015 r.) strona postępowania poinformowała, że wstrzymała sprzedaż adapterów posiadanych na stanie magazynowym (w ilości 188 sztuk) i zadeklarowała podjęcie działań w celu wycofania tego produktu z rynku oraz wyeliminowania wad konstrukcyjnych. Ponadto przedstawiła dwa dokumenty dotyczące rozchodu oraz zobowiązała się do comiesięcznego przekazywania informacji dotyczących wycofywania adapterów z rynku.

Dowód: pismo strony postępowania z 28 września 2015 r. - k. 168-172 akt postępowania Prezesa UOKiK.

Pismem z 10 listopada 2015 r. strona postępowania poinformowała, że dotychczas wycofała z rynku 1590 adapterów oraz przekazała wykaz faktur korygujących.

Dowód: pismo strony postępowania z 10 listopada 2015 r. - k. 174-177 akt postępowania Prezesa UOKiK.

Prezes UOKiK ustalił i stwierdził:

Przedsiębiorca Stanisława i Andrzej Tomczak „Timex” spółka jawna z siedzibą w Szczecinku wprowadził adapter typ OPG-27L na rynek polski i jest producentem w rozumieniu art. 3 pkt 2 lit. a ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów. Zgodnie z tym przepisem, za producenta uznaje się przedsiębiorcę prowadzącego działalność polegającą na wytwarzaniu produktu albo każdą inną osobę, która występuje jako wytwórca, umieszczając na produkcie bądź do niego dołączając swoje nazwisko, nazwę, znak towarowy bądź inne odróżniające oznaczenie. Na opakowaniu adaptera znajdują się dane strony postępowania z informacją, że jest ona producentem tego produktu oraz kod kreskowy wskazujący, że strona postępowania jest podmiotem odpowiedzialnym za wprowadzenie adaptera na rynek (ustalenia dokonane na podstawie wyszukiwarki kodów kreskowych ze strony internetowej www.gepir.pl).

Dowody: dokumentacja fotograficzna adaptera - k. 9-10 akt postępowania Prezesa UOKiK; wydruk ze strony internetowej www.gepir.pl – k. 173 akt postępowania Prezesa UOKiK.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, producent zobowiązany jest wprowadzać na rynek wyłącznie produkty bezpieczne. Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, produktem bezpiecznym jest produkt, który w zwykłych lub innych, dających się w sposób uzasadniony przewidzieć warunkach jego używania, z uwzględnieniem czasu korzystania z produktu, a także, w zależności od rodzaju produktu, sposobu uruchomienia oraz wymogów instalacji i konserwacji, nie stwarza żadnego zagrożenia dla konsumentów lub stwarza znikome zagrożenie, dające się pogodzić z jego zwykłym użytkowaniem i uwzględniające wysoki poziom wymagań dotyczących ochrony zdrowia i życia ludzkiego. Oceniając bezpieczeństwo produktu, zgodnie z art. 4 ust. 2 pkt 3 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, uwzględnia się również wygląd produktu, jego oznakowanie, ostrzeżenia i instrukcje dotyczące jego użytkowania oraz wszelkie inne udostępniane konsumentowi wskazówki lub informacje dotyczące produktu. Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, produkt, który nie spełnia wymagań

określonych w art. 4 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, nie jest produktem bezpiecznym.

Zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, w przypadku braku polskich szczegółowych wymagań dotyczących bezpieczeństwa produktów lub norm będących transpozycją norm europejskich uznanych przez Komisję Europejską za zgodne z przepisami dotyczącymi ogólnego bezpieczeństwa produktów albo jeżeli produkt nie jest zgodny z tymi normami, bezpieczeństwo produktu ocenia się w szczególności z uwzględnieniem spełnienia wymagań wynikających z dobrowolnych norm krajowych państw członkowskich Unii Europejskiej będących transpozycją norm europejskich innych niż normy uznane przez Komisję Europejską za zgodne z przepisami dotyczącymi ogólnego bezpieczeństwa produktów. Z uwagi na fakt, że normy PN-IEC 60884-1:2006/A1:2009 „*Gniazda wtyczkowe i wtyczki do użytku domowego i podobnego. Część 1: Wymagania ogólne*” oraz PN-IEC 60884-2-5:2002 „*Gniazda wtyczkowe i wtyczki do użytku domowego i podobnego. Część 2-5: Wymagania szczegółowe do rozgałęźników wtyczkowych*” są wyżej opisanym rodzajem normy, Prezes UOKiK dokonał oceny bezpieczeństwa adaptera z uwzględnieniem określonych w nich wymagań.

W wyniku badań organoleptycznych adaptera inspektorzy reprezentujący Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej stwierdzili, że produkt może stwarzać zagrożenie dla użytkowników z uwagi na nieprawidłową konstrukcję, ponieważ gniazda wtyczkowe przenośne stanowią integralną część oprawki lampowej. W opinii inspektorów Inspekcji Handlowej, powyższa nieprawidłowość może doprowadzić do przegrzania obudowy i stwarza ryzyko porażenia prądem elektrycznym użytkownika adaptera albo powstania pożaru. Ponadto stwierdzono, że bezpośrednio na adapterze nie zamieszczono informacji o: maksymalnym prądzie znamionowym (w amperach) i/lub maksymalnej mocy (w watach), napięciu znamionowym (w woltach) oraz symbolu rodzaju prądu. Brak ww. informacji stwarza ryzyko podłączenia do adaptera sprzętu elektrycznego o zbyt dużym poborze mocy, co w konsekwencji może doprowadzić do przegrzania obudowy i porażenia prądem elektrycznym użytkownika albo powstania pożaru.

W toku postępowania przedsiębiorca będący jego stroną początkowo zakwestionował powyższą ocenę bezpieczeństwa i twierdził, że adapter jest produktem bezpiecznym, na dowód czego przekazał akta kontroli przeprowadzonych u niego przez Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w 2007 i 2013 r. W związku z powyższym, organ nadzoru postanowił przeprowadzić dowód z opinii biegłego, tj. Stowarzyszenia Elektryków Polskich – Biura Badawczego ds. Jakości z siedzibą w Warszawie.

Badania przeprowadzone przez biegłego potwierdziły, że adapter nie spełnia wymagania określonego w pkt. 14.20 normy PN-IEC 60884-1:2006 w związku z normą PN-IEC 60884-2-5:2002. Ponadto biegły stwierdził, że przyłączenie urządzenia do gniazda wtyczkowego adaptera może spowodować:

- zerwanie połączenia między trzonkiem E27 a korpusem adaptera, albo
- zerwanie połączenia między trzonkiem E27 a oprawką E27, albo
- zerwanie połączenia między oprawką E27 a oprawą oświetleniową, albo
- zerwanie połączenia między oprawą oświetleniową a powierzchnią montażową (np. sufit, ściana), albo
- nadmierne obciążenie przewodów, na których jest zawieszona oprawa oświetleniowa, albo
- dowolną kombinację wskazanych powyżej wariantów.

Biegły zaznaczył, że niemożliwe jest ustalenie, jakie urządzenia mogą zostać podłączone do adaptera, w momencie gdy będzie on zamocowany w oprawie. Nie jest również możliwe stwierdzenie, w jaki sposób będą zachowywały się siły działające na adapter, oprawkę E27 czy też całą oprawę oświetleniową. Powstałe siły, momenty zginające oraz momenty skręcające mogą spowodować, że adapter lub część oprawy oświetleniowej albo cała oprawa oświetleniowa spadnie z miejsca zamocowania na użytkowników.

Ponadto, wskazane powyżej zagrożenia mechaniczne mogą spowodować również zagrożenia elektryczne i termiczne. Zerwanie bowiem połączenia lub jego poluzowanie między trzonkiem E27 i oprawką E27 znajdującą się w oprawie oświetleniowej (na skutek nadmiernego momentu skręcającego wywołanego przez podłączenie urządzenia elektrycznego do gniazda wtyczkowego adaptera) może spowodować nagrzewanie się oprawki E27 oraz samego adaptera, powodując zagrożenie termiczne dla użytkownika. Z kolei, zerwanie połączenia między trzonkiem E27 a korpusem adaptera (również na skutek nadmiernego momentu skręcającego wywołanego przez podłączenie urządzenia elektrycznego do gniazda adaptera) może spowodować, że trzonek oddzieli się od korpusu adaptera i pozostanie w oprawce lampowej, stwarzając zagrożenie porażenia prądem elektrycznym użytkownika, który spróbuje wyjąć trzonek znajdujący się w oprawce.

Badania przeprowadzone przez biegłego potwierdziły również nieprawidłowości w zakresie oznakowania, adaptory posiadały bowiem nieprawidłowe oznakowanie dotyczące znamionowego maksymalnego prądu. W opinii biegłego, niewłaściwe oznakowanie adaptera może spowodować przegrzanie przewodów elektrycznych podłączonych do oprawki E27 w oprawie oświetleniowej, a w skrajnym przypadku przegrzanie przewodów instalacji stałej (np.

budynku). Obciążanie opravek E27 i ich przewodów mocą przekraczającą wartości dopuszczone przez producenta oprawy oświetleniowej może spowodować przypalenie izolacji przewodów wewnątrz oprawy E27 poprzez nadmierne nagrzewanie się izolacji przewodów od przepływającego przez żyły prądu elektrycznego. Biegły zaznaczył, że tekst instrukcji zamieszczonej na opakowaniu przebadanych adapterów jest nieczytelny lub częściowo starty, co uniemożliwia zapoznanie się z wytycznymi w zakresie stosowania tego produktu. Ponadto, zgodnie z instrukcją, jeżeli urządzenie, w które jest wkręcany adapter, posiada ograniczenie mocy (np. 60W), to do adaptera nie należy podłączać urządzeń o większej mocy, ale po rozpakowaniu adaptera użytkownik nie będzie posiadał tych informacji, co stwarza ryzyko przyłączenia urządzenia o znacznie większej mocy.

Podsumowując, biegły stwierdził, że adapter stwarza zagrożenie dla użytkowników opraw oświetleniowych, do których będzie wkręcany adapter oraz użytkowników urządzeń elektrycznych, które będą przyłączane do gniazd wtyczkowych adaptera.

Strona postępowania, po zapoznaniu się z wynikami badań laboratoryjnych oraz opinią biegłego, nie kwestionowała zawartych w nich ustaleń. Mając na uwadze powyższe ustalenia, Prezes UOKiK uznał, że adaptery nie spełniają wymagań określonych w art. 4 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, a stwarzane przez nie zagrożenie jest poważne w rozumieniu art. 5 ust. 3 tej ustawy.

W toku postępowania organ nadzoru kilkakrotnie wyznaczał stronie postępowania termin na przekazanie dowodów podjęcia działań wobec adapterów posiadanych na stanie magazynowym oraz wprowadzonych na rynek. Ponadto strona postępowania, mimo deklaracji zawartych w piśmie z 28 września 2015 r. oraz posiadanej wiedzy, że adaptery nie spełniają wymagań bezpieczeństwa, nie podjęła współpracy z organem nadzoru. Nie przedstawiła bowiem żadnych dowodów podjęcia ww. działań, np. dowodów zmiany oznakowania, dowodów poinformowania dystrybutorów o zagrożeniu stwarzanym przez adaptery i konieczności dokonania ich zwrotu, oświadczeń dystrybutorów o nieposiadaniu adapterów na stanie magazynowym albo dowodów wycofania od nich produktów - takim dowodem nie jest zbiorcze zestawienie faktur korygujących. W toku postępowania organ nadzoru informował stronę postępowania, że dowodami potwierdzającymi odebranie adapterów od dystrybutorów powinny być faktury korygujące (a nie zestawienie tych faktur). Strona postępowania nie wyjaśniła również, dlaczego nie przekazuje powyższych dowodów. Prezes UOKiK był zatem zobligowany podjąć środki przewidziane w art. 24 ust. 4 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów.

Mając na względzie zagrożenia stwarzane przez adaptery, Prezes UOKiK uznał za niezbędne zakazanie wprowadzania przedmiotowych produktów na rynek i nakazanie podjęcia czynności niezbędnych do zapewnienia przestrzegania tego nakazu, jak również nakazanie natychmiastowego wycofania ich z rynku. Strona postępowania poinformowała organ nadzoru, że posiada 188 adapterów na stanie magazynowym. W związku z tym, adaptery te powinny zostać zniszczone, na dowód czego należy przedstawić np. protokół likwidacji wraz z dokumentacją fotograficzną, protokół przekazania adapterów do utylizacji firmie zewnętrznej albo fakturę potwierdzającą wykonanie takiej usługi. W przypadku adapterów wprowadzonych na rynek niezbędne jest podjęcie działań mających na celu odebranie tych produktów od dystrybutorów z lat 2014-2015 i przekazanie Prezesowi UOKiK dowodów tych działań w postaci faktur korygujących. Jeśli dystrybutorzy nie posiadają adapterów, strona postępowania powinna przedstawić ich oświadczenia potwierdzające tę okoliczność. W celu umożliwienia Prezesowi UOKiK zweryfikowania działań podjętych wobec adapterów wprowadzonych na rynek, strona postępowania powinna również przedstawić zestawienie odbiorców z lat 2014-2015 ze wskazaniem ilości adapterów dostarczonych każdemu z nich. Za takie zestawienie organ nadzoru nie może bowiem uznać dwóch dokumentów rozchodu przekazanych przez stronę postępowania (zatytułowanych „Zestawienie dystrybutorów wraz z ilościami sprzedanych adapterów” oraz „Lista kontrahentów”). W dokumentach tych występują rozbieżności (pierwszy wymieniony dokument obejmuje 34 kontrahentów, a drugi dokument - 41), ponadto strona postępowania nie określiła, jakiego okresu sprzedaży one dotyczą. Adaptory odebrane od dystrybutorów powinny zostać zniszczone, a dowody tych działań - analogiczne jak w przypadku adapterów posiadanych na stanie magazynowym – należy przedstawić Prezesowi UOKiK.

Jednocześnie, w przypadku adapterów wprowadzonych na rynek, które już trafiły do konsumentów, Prezes UOKiK uznał za zasadne zobowiązanie strony postępowania do ich ostrzeżenia o zagrożeniu stwarzanym przez te produkty. Biorąc pod uwagę okoliczności sprawy, m.in. poważne zagrożenie stwarzane przez adaptery, znaczną ilość produktów wprowadzonych na rynek (co najmniej 33 390 sztuk) oraz długi okres ich wprowadzania (przynajmniej od 2007 r.), obowiązek ostrzeżenia konsumentów stanowi najbardziej realny środek faktycznego dotarcia do ich ostatecznych odbiorców. Ogłoszenie należy umieścić przez okres 14 dni na stronie internetowej strony postępowania, a dowody w postaci wydruków ze strony internetowej z zamieszczonym ogłoszeniem przekazać Prezesowi UOKiK.

Zastosowane przez Prezesa UOKiK środki określone w art. 24 ust. 4 pkt 1 lit. b i pkt 2 lit. b i c ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów są adekwatne do zagrożenia stwarzanego przez adaptery.

Na podstawie art. 25a ust. 1 i 6 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, Prezes UOKiK nałożył na przedsiębiorcę Stanisławę i Andrzeja Tomczak „Timex” spółka jawna z siedzibą w Szczecinku obowiązek uiszczenia kwoty 1611,30 zł (słownie: tysiąc sześćset jedenaście złotych trzydzieści groszy), stanowiącej równowartość kosztów badań laboratoryjnych i sporządzenia opinii przez Stowarzyszenie Elektryków Polskich – Biuro Badawcze ds. Jakości z siedzibą w Warszawie. Wysokość tej należności pieniężnej (opłaty) została ustalona na podstawie kosztorysu sporządzonego przez laboratorium (faktura VAT nr 000392/15 z 28 sierpnia 2015 r.).

Zgodnie z art. 25a ust. 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów w związku z art. 2 § 2 i art. 47 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613 i 1649) oraz art. 130 Kodeksu postępowania administracyjnego, przedsiębiorca Stanisława i Andrzej Tomczak „Timex” spółka jawna z siedzibą w Szczecinku obowiązany jest uiścić ww. kwotę na rachunek Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów: NBP O/O Warszawa 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000 w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, a w przypadku złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy – 14 dni od dnia doręczenia decyzji utrzymującej w mocy zaskarżoną decyzję.

Zgodnie z art. 24 ust. 11 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, w przypadku stwierdzenia, że produkt stwarza poważne zagrożenie, organ nadzoru nadaje decyzjom, o których mowa w art. 24 ust. 1, 2 i 4 rygor natychmiastowej wykonalności. Mając na uwadze zgromadzony materiał dowodowy, w tym wyniki badań laboratoryjnych oraz opinię biegłego, Prezes UOKiK uznał, że adaptery stwarzają poważne zagrożenie dla użytkowników. Wobec powyższego, Prezes UOKiK nadał niniejszej decyzji w zakresie określonym w pkt. 1 rygor natychmiastowej wykonalności.

W związku z powyższym, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja, zgodnie z art. 25 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, stanowi podstawę wpisu do prowadzonego przez Prezesa UOKiK rejestru produktów niebezpiecznych. Zgodnie z § 4 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 kwietnia

2004 r. w sprawie szczegółowego sposobu prowadzenia rejestru produktów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 87, poz. 814), w przypadku decyzji, której nadano rygor natychmiastowej wykonalności, Prezes UOKiK dokonuje wpisu do rejestru z urzędu po otrzymaniu potwierdzenia doręczenia stronie tej decyzji.

Pouczenie:

Na podstawie art. 127 § 3 w związku z art. 5 § 2 pkt 4 Kodeksu postępowania administracyjnego oraz w związku z art. 29 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2015 r. poz. 184 i 1618) oraz na podstawie art. 129 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, w związku z art. 26 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, od niniejszej decyzji stronie nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z niniejszej decyzji może, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, zwrócić się do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

z up. Prezesa Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów
Dyrektor
Departamentu Nadzoru Rynku
Anna Mazurak

Otrzymuje:

Stanisława i Andrzej Tomczak „Timex” sp.j.
ul. Pilska 13
78-400 Szczecinek